

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Датум 14.11.2011.

ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ, КАНДИДАТА И МЕНТОРА ЗА ИЗРАДУ
ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

Датум и орган који је именовао комисију

Одлуком 1296/1 од 26.06.2009. Научно-наставног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду образована је комисија за оцену подобности докторанта мр Драгане Грбић и теме докторске дисертације под називом "Топос пута/парадигма путовања у српској аутобиографији доба просвећености"

Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назива факултета, установе у којој је члан комисије запослен:

1. др Зорица Несторовић, ванредни професор, српска књижевност, 01.11.2011, Филолошки факултет Универзитета у Београду
2. др Миливоје Ненин, редовни професор, српска књижевност и јужнословенске књижевности са теоријом књижевности, 17.03.2005, Филозофски факултет Универзитета у Новом Саду
3. др Мило Ломпар, редовни професор, српска књижевност, 22.12.2010, Филолошки факултет Универзитета у Београду

II БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Кандидат у својој биографији наводи следеће податке: година и место рођења: 1977, Бечеј Године 1996. године матурирала са одличним успехом, *Гимназија - опишти смер*, Бечеј Октобра 2003. године дипломирала на **Филолошком факултету Универзитета у Београду** на *Катедри за српску књижевност и језик* и током студија остварила просечну оцену 8,71 (осам и 71/100). Дипломски рад из предмета *Српска књижевност 18. и 19. века* I одбранила са оценом 10 (десет). Фебруара 2009. године магистрирала на **Филолошком факултету Универзитета у Београду**, смер *Наука о књижевности* са оствареним просеком 9,80 (девет и 80/100) и одбрањеном магистарском тезом *Поступак алегоризације у опусу Јована Рајића*. Ментор проф. др Мило Ломпар, чланови комисије за одбрану магистарске тезе проф. др Зорица Несторовић (Филолошки факултет, Универзитет у Београду) и проф. др Сава Дамјанов (Филозофски факултет, Универзитет у Новом Саду). Од 1.10.2006. запослена у **Институту за књижевност и уметност**, Београд као научни истраживач на пројекту *Улога српске периодике у обликовању књижевног, културног и националног модела*. Од 24. 10. 2007-16.12.2010. као члан националног COST-тима учествује у **ISCH COST-Акцији A32 Open Scholarly Communities on the Web**. Од 2008. године члан редакције за књижевност часописа *Свет речи* Друштва за српски језик и књижевност Србије.

Била је корисник више престижних стипендија:

- 1.10.2010 - 31.08.2011. **DAAD** „PhD Sandwich Model“ (Deutscher Akademischer Austausch Dienst) Стипендија *Немачке Академске Мреже* за докторске студије по „Сендвич моделу“. (*Interdisziplinäres Zentrum für die Erforschung der Europäischen*

- Aufklärung, Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg*), Интердисциплинарни центар за проучавање европске просвећености Мартин-Лутер-Универзитет Хале-Витенберг, Хале, Немачка.
- 15.9.2009-15.12.2009. **Fritz Thyssen Stipendium der Franckeschen Stiftungen**, Фриц-Тисен стипендија за научноистраживачки рад за потребе докторске тезе у Архиву Задужбине Августа Хермана Франкеа (*Archiv der Franckeschen Stiftungen zu Halle*) и библиотеци Интердисциплинарног центра за проучавање европске просвећености, Мартин-Лутер-Универзитет Хале-Витенберг, (*Interdisziplinäres Zentrum für die Erforschung der Europäischen Aufklärung, Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg*) Хале, Немачка.
 - август 2006 **BAYHOST** (Bayerisches Hochschulzentrum für Mittel-, Ost- und Südosteuropa) *Бајхост стипендија* за научно усавршавање немачке књижевности и језика у Немачкој. Курс: „*Das Thema Faust in der deutschen Literatur. Urfaust-Goethe-Thomas Man*“ (Тема Фауста у немачкој књижевности. Пра-Фауст-Гете-Томас Ман) *Ото-Фридрих-Универзитет* (Otto-Friedrich-Universität, Bamberg), Бамберг, Немачка.
 - јесен 2005. године **ÖAD** (Österreichischer Austauschdienst, Agentur für Internationale Bildungs- und Wissenschaftskooperation) *Стипендија Аустријске службе за академску размену* за научноистраживачки рад за потребе магистарске тезе. *Институт за славистику Универзитета у Бечу* (Institut für Slawistik Universität Wien); *Одељење раритета Аустријске Националне библиотеке у Бечу* (Österreichische Nationalbibliothek Wien).
 - август-септембар 2003. године **DAAD** (Deutscher Akademischer Austausch Dienst) *Стипендија Немачке Академске Мреже* за усавршавање немачког језика и проучавање немачке културе у Немачкој, *Хердер-Институт Филолошког факултета Универзитета у Лајпцигу*, (*Herder-Institut Philologische Fakultät der Universität Leipzig*), Лајпциг, Немачка.
- Била је на више стручних усавршавања и то:
- Специјалистички курсеви
- 29.8-2.9.2011, *Studienzentrum August Hermann Francke*, Halle (Saale)
Einführungskurs in die Arbeit mit Handschriften und alten Drucken aus den Beständen des Archivs und der Bibliothek der Franckeschen Stiftungen. (*Altdeutsch, Korintische Schrift*) (Специјалистички курс за рад са рукописима и раритетним књигама из фондова Архива и Библиотеке Задужбине Августа Хермана Франкеа *старонемачки, коринтско писмо*)
 - 28.6-4.7.2011. *Interdisziplinäres Zentrum für die Erforschung der Europäischen Aufklärung, Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg*
Интерактивна радионица Проф. др др Кнута Хаконсена (Prof. Dr Dr Knud Haakonssen, University of Cambridge; University of Sussex) *Methodological Problems in Intellectual History*.
 - Летњи семестар 2011,
I *Interdisziplinäres Zentrum für die Erforschung der Europäischen Aufklärung, Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg*
Курсеви: 1. *Reisen nach Italien im 18. und im 19. Jh.* 2. *Europäische Aufklärung – Grundlage und Begriffe* 3. Vortragsreihe: *Theorie von Fortschritt*
II *Interdisziplinäres Zentrum für Pietismusforschung, Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg*: 1. Vortragsreihe: *Niederlandische-Deutsche Beziehungen in der Aufklärung*
III Зимски семестар 2009/10, зимски семестар 2010/11 и летњи семестар 2011
Sprachzentrum, Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg : 1) Deutschkurs, C1-C2
2) Deutsch, Phonetik

Зимски семестар 2010/2011

I *Interdisziplinäres Zentrum für die Erforschung der Europäischen Aufklärung, Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg* - Курсеви: 1. Prof. Dr Daniel Fulda: *Ringvorlesung: Aufklärung-Religion-Wissen. Historische Grundlagen aktueller Probleme*

- Зимски семестар 2009/2010

I *Interdisziplinäres Zentrum für die Erforschung der Europäischen Aufklärung, Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg*

Курсеви: 1. Prof. Dr Daniel Fulda: *Ringvorlesung: Aufklärung-Religion-Wissen. Historische Grundlagen aktueller Probleme* 2. Prof. Dr Rainer Godel: *Anthropologie und Literatur der Europäischen (Spät) Aufklärung*

II *Interdisziplinäres Zentrum für Pietismusforschung, Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg* – 1. Vortragsreihe des Forschungskolloquiums

Учествовала је на следећим научним скуповима и конференцијама:

међународни

- 25-29.7.2011. **13. Internationaler Kongress zur Erforschung des 18. Jahrhunderts**, Österreichische Gesellschaft zur Erforschung des 18. Jahrhunderts, Karl-Franzens-Universität, Graz, Österreich. Одржала предавање: *Cosmopolitan Ideas in the Function of Awakening National Consciousness – The Case of Dositej Obradović*.
- 30.09-3.10.2010. **Die Sachen der Aufklärung, Jahrestagung der Deutschen Gesellschaft für die Erforschung des 18. Jahrhunderts DGEJ**, Interdisziplinäres Zentrum für die Erforschung der Europäischen Aufklärung, Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg, Halle (Saale), Deutschland. Одржала предавање: *A Comet and a Balloon – the Matter of Enlightenment matters*. Рад у штампи.
- 6-9.01.2009 **38th Annual Conference, British Society for Eighteenth-Century Studies (BSECS)**, St Hugh's College, Oxford, United Kingdom. Одржала предавање *Migrations – Daily routine in the Balkans, between South and North or between East and West*.
- 31.3.-2.4. 2007. **Annual Conference of The British Association for Slavonic and East European Studies (BASEES)**, Fitzwilliam College, Cambridge, United Kingdom. Одржала предавање *Serbian travel writing of the 18th century as a reflection of cultural, political and social changes*.
- 4. 29.11-1.12.2007. **First SALC Conference, Lund University, presented at Slaviska seminariet HT 2007** “The Slavic seminar, winter term 2007, Swedish Association for Language and Cognition, Лунд, Шведска. Заједничко излагање, Prof.dr. Junichi Toyota and Dragana Grbić, *The impact of emergent religious concepts on human cognitive development: a case study of Slavic countries (Allegorical language)*, апстракт објављен у: Book of Abstracts, *First SALC Conference*, Lund, Sweden, 2008, 103-104.
- 29-31.3. 2006. **Annual Conference of The British Association for Slavonic and East European Studies (BASEES)**, Fitzwilliam College, Cambridge, United Kingdom. Одржала предавање *Significance of Allegory in Serbian literature of the 18th century*.
- 7-16.3.2003. **Међународни студентски фестивал у Трондхајму (International Student Festival in Trondheim ISFIT)**, (област – уметност, домен фотографија); Норвешки универзитет за науку и технологију (*Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet*), Трондхајм, Норвешка.
- 17-27.5. 2001. **Међународна студентска недеља у Илменау (International Student Week in Ilmenau ISWI)**, област – култура и медији. Институт за медије и комуникацију (*Institut für Medien und Kommunikationswissenschaft*), Илменау, Немачка Одржала предавање и објавила рад у завршном документу Фестивала **Integration of Serbian culture into west European cultural tendencies**.

домаћи:

- 13-15. 10.2011, Међународни научни скуп *Доситеј у српској историји и култури*, Задужина Доситеј Обрадовић, САНУ, Матица српска, Београд, Крушедол. Излагала рад: *Важност Доситејевог боравка у Халеу и Лајпцигу за манифест српске просвећености Писмо Харалампију*.
- 1.14-15.12. 2008, Конференција *Дело Доситеја Обрадовића 1807-2007*, Задужина Доситеј Обрадовић, Београд. Излагала рад и објавила га у зборнику радова Конференције: *Дух времена у делима Јована Рајића и Доситеја Обрадовића*.

Кандидат наводи још и да има следеће нивое познавања страних језика:

- енглески језик - висок ниво познавања говорног и писаног језика (Ц1);
- немачки језик –висок ниво познавања говорног и писаног језика (Ц1);
- мађарски језик – основни ниво комуникације говорног и писаног језика (А2-Б1), 8 разреда у Основној школи и 4 семестра на Филолошком Факултету Универзитета у Београду.
- италијански језик –основни ниво комуникације говорног и писаног језика А1-А2); 2 семестра Народни универзитет „Божидар Аџија“, Београд
- руски језик – пасивно знање
- чита и разуме старословенски, рускословенски, славеносербски
- рашчитава коринтско писмо и чита и разуме старонемачки 17. и 18. века

III БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

I Монографија

1. Алгоритмије ученог пустинољубитеља. Поступак алгоритмизације у опусу Јована Рајића, Институт за књижевност и уметност, Београд, 2010, с. 517.

II Радови објављени у часописима и зборницима

1. „Жанрови у првим српским новинама Србски новине новин“, зборник Жанрови у српској књижевној периодици, Институт за књижевност и уметност, Београд, 2010, с. 105-127.
2. „Алгоритмија у српској књижевности 18. века“, Зборник Фолклор, поетика, књижевна периодика, уредник Станиша Тутњевћ, Институт за књижевност и уметност, Београд, 2010, с. 543-555.
3. „Алгоритмија (појмовник)“, Књижевна историја, XLII, 140, Београд, 2010, с. 325-335.
4. „Дух времена у делима Јована Рајића и Доситеја Обрадовића“, у: Зборник радова са међународног научног скупа Дело Доситеја Обрадовића 1807 – 2007, уредници Душан Иванић, Војислав Јелић, Задужбина Доситеј Обрадовић, Београд, 2008, с. 265-281.
5. „Јован Рајић – књижевноисторијски портрет“, у: Годишњак – Катедра за српску књижевност са јужнословенским књижевностима, број посвећен Јовану Деретићу, Година III, Филолошки факултет Универзитет у Београду, Београд, 2007, с. 91-153.
6. „Бура у српској књижевности 18. века (на примерима дела Путовање ка граду Јерусалиму Јеротеја Рачанина, Морепловљење Јована Рајића и Живот и прикљученија Доситеја Обрадовића)“, у: Зборник Упоредна истраживања IV, уредник Бојан Јовић, Институт за књижевност и уметност, Београд, 2007, с.157-176.
7. Das Motiv des Reisens in den Werken von Simeon Piscevic und Dositej Obradovic, in: Serben und Deutsche, Zweiter Band Literarische Begegnungen, Hrsg. Gabriella Schubert, Collegium Europaeum Jenense, Friedrich-Schiller-Universität, Jena, 2006, S. 35-62.
8. „Алгоритмија мача и венца у Стеријиним драмама Торжество Србије и Сан Краљевића Марка“, у: Књижевна историја, XXXVIII, 130, темат поводом јубилеја Ј.С.Поповић приредила Марта Фрајнд, Институт за књижевност и уметност, Београд, 2006, с. 515-535.
9. „Поступак алгоритмизације у Рајићевој драми Трагедија“, у: Књижевна историја,

XXXVII, 127, Београд, 2005, 475-495.

10. „Појам алегорије и књижевност српског барока“, у: Свет речи, бр. 13-14, Београд, 2001.

III Прикази

1. „Милош Црњански, Дrame, приредила Зорица Несторовић, Задужбина Милоша Црњанског, Београд, 2008, 726 стр.“, у: Прилози за књижевност, језик историју и фолклор, 74, св.1-4, 2008, Београд, 2009, с. 278-281.

2. „Трагедија, у црном плашту нема богиња, Зорица Несторовић, Богови, цареви и људи, Чигоја штампа, Београд, 2007, 335 стр“, с.5. у: Књижевна историја, бр. XL, 136, Београд, 2009. с. 527-531.

3. „Зборник о Стерији (Јован Стерија Поповић 1806-1856-2006) зборник радова САНУ, уредник Љубомир Симовић“, у: Књижевна историја XXXIX 133, Институт за књижевност и уметност, Београд, 2007, (штампано 2008), с. 633-639.

4. „Знамења Карловачке митрополије“, у: Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор, књига 73, свеска 1-4, година 2007, Филолошки факултет Београд, 2008, с. 252-255.

5. „Јован Стерија Поповић – Класик који нам се обраћа, Радови са Међународног научног скупа одржаног 24. и 25. марта 2006. године на Универзитету Париз IV Сорбона, Приредили Сава Анђелковић и Paul-Louis Thomas, Књижевна општина Вршац, Вршац, 2006, 335 стр.“ у: Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор, књига 72, свеска 1-4, 2006, Филолошки факултет, Београд, (штампано 2007), с. 252-256.

IV ОЦЕНА ДА ЈЕ КАНДИДАТ ПОДОБАН ДА РАДИ ДИСЕРТАЦИЈУ

Увидом у биографију и библиографију кандидата, комисија сматра да кандидат мр Драгана Грбић испуњава све услове за израду докторске дисертације.

V ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА НАПОМЕНА:

Због тога што Комисија предлаже промену наведене теме у правцу њеног сужавања и то тако да она сада гласи „Дело Доситеја Обрадовића у европском књижевно-културном контексту - културно-историјски одједи немачке просвећености Хале-Лајпцишког интелектуалног круга на јужнословенским просторима“, неопходно је услед знатних компративних делова будуће докторске дисертације проширити Комисију за одобрење теме за израду докторске дисертације тако да њен члан постане и проф. др Ангела Рихтер са Универзитета у Халеу.

За ментора је предложен/а др **Мило Ломпар**, редовни професор Филолошког факултета у Београду, Катедра за српску књижевност са јужнословенским књижевностима

Библиографија ментора са најмање 5 јединица релевантних за област из које се ради докторска дисертација.

1. Модерна времена у прози Драгише Васића, Филип Вишњић, Београд, 1996, 7–216;
2. „Дух просвећености у српској аутобиографији“, у књизи: Живот и дело Доситеја Обрадовића (зборник радова), Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2000, 429–434;
3. Аполонови путокази (Есеји о Црњанском), Службени лист СЦГ, Београд, 2004, 7–310.;
4. Црњански и Мефистофел (О скривеној фигури „Романа о Лондону“), Друго,

измењено издање, Нолит, Београд, 2007, 7–194;

5. О завршетку романа (Смисао завршетка у роману „Друга књига Сеоба“ Милоша Црњанског), Рад, Београд, 1995, 7–296. Друго, измењено издање: Друштво за српски језик и књижевност Србије, Београд, 2008, 9–330;
6. Његош и модерна, Друго, поправљено издање, Нолит, Београд, 2008, 7–294;
7. Моралистички фрагменти. Друго, проширено издање, Нолит, Београд, 2009, 7–319.
8. Српска књижевност XVIII и XIX века (I-II), треће, допуњено издање, Чигоја штампа, Београд, 2009. (1-893) /у коауторству са др Зорицом Несторовић/;
9. Негде на граници филозофије и литературе (О књижевној херменеутици Николе Милошевића), Службени гласник, Београд, 2009, 5–230.;
10. О трагичком песнику. Његошове песме, Албатрос плус, Београд, 2010, 7–223.
11. Његошево песништво, СКЗ, Београд, 2011.

Комисија сматра да проф. др Мило Ломпар испуњава све услове за ментора ове докторске дисертације за област **српска књижевност**

VI ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ:

ОЦЕНА:

1. формулације назива тезе (наслоа)

Комисија закључује да је радни назив тезе потребно преименовати тако да гласи: „Дело Доситеја Обрадовића у европском књижевно-културном контексту - културно-историјски одједи немачке просвећености Хале-Лајпцишког интелектуалног круга на јужнословенским просторима“. Због тога што Комисија предлаже промену наведене теме, неопходно је услед знатних компаративних делова будуће докторске дисертације проширити Комисију за одобрење теме за израду докторске дисертације тако да њен члан постане и проф. др Ангела Рихтер са Универзитета у Халеу.

прикладан и да добро репрезентује суштину предложене теме истраживања.

2. предмета (проблема) истраживања

Опис теме: Истраживање културно-историјских утицаја немачког говорног подручја на дело Доситеја Обрадовића с посебним акцентом на утицај немачке просвећености протестантских интелектуалних кругова на универзитетима у Халеу и Лајпцигу.

Комисија закључује да је предложени предмет истраживања својом сложености, актуелношћу и значајем у областима дисертације.

1. Библиографија прелиминарних истраживања

Кандидат је приложио библиографију од 16 библиографских јединица релевантних за истраживање. Овде наводимо јединице најзначајније за истраживање:

I Монографија

1. Алегорије ученог пустинољубитеља. Поступак алегоризације у опусу Јована Рајића, Институт за књижевност и уметност, Београд, 2010, с. 517.

II Радови објављени у часописима и зборницима

1. „Жанрови у првим“, зборник Жанрови у српској новини повседневни српским новинама Србск књижевној периодици, Институт за књижевност и уметност, Београд, 2010, с. 105-127.
2. „Алегорија у српској књижевности 18. века“, Зборник Фолклор, поетика, књижевна

периодика, уредник Станиша Тутњевћ, Институт за књижевност и уметност, Београд, 2010, с. 543-555.

3. „Алегорија (појмовник)”, Књижевна историја, XLII, 140, Београд, 2010, с. 325-335.

4. Драгана Грбић, „Дух времена у делима Јована Рајића и Доситеја Обрадовића“, у: Зборник радова са међународног научног скупа Дело Доситеја Обрадовића 1807 – 2007, уредници Душан Иванић, Војислав Јелић, Задужбина Доситеј Обрадовић, Београд, 2008, с. 265-281.

5. „Јован Рајић – књижевноисторијски портрет“, у: Годишњак – Катедра за српску књижевност са јужнословенским књижевностима, број посвећен Јовану Деретићу, Година III, Филолошки факултет Универзитет у Београду, Београд, 2007, с. 91-153.

6. „Бура у српској књижевности 18. века (на примерима дела Путовање ка граду Јерусалиму Јеротеја Рачанина, Морепловљење Јована Рајића и Живот и прикљученија Доситеја Обрадовића)“, у: Зборник Упоредна истраживања IV, уредник Бојан Јовић, Институт за књижевност и уметност, Београд, 2007, с.157-176.

7. Das Motiv des Reisens in den Werken von Simeon Piscevics und Dositej Obradovics, in: Serben und Deutsche, Zweiter Band Literarische Begegnungen, Hrsg. Gabriella Schubert, Collegium Europaeum Jenense, Friedrich-Schiller-Universität, Jena, 2006, S. 35-62.

8. „Алегорија мача и венца у Стеријиним драмама Торжество Србије и Сан Краљевића Марка“, у: Књижевна историја, XXXVIII, 130, темат поводом јубилеја Ј.С.Поповић приредила Марта Фрајнд, Институт за књижевност и уметност, Београд, 2006, с. 515-535.

9. „Поступак алегоризације у Рајићевој драми Трагедија“, у: Књижевна историја, XXXVII, 127, Београд, 2005, 475-495.

10. „Појам алегорије и књижевност српског барока“, у: Свет речи, бр. 13-14, Београд, 2001.

2. циљеви истраживања

Циљеви

Истраживање културно-историјских утицаја немачког говорног подручја у времену које је претходило том „хватању корака“ српске књижевности и културе са западноевропским културним токовима на темељима романтичарске поетике у периоду 19. века. показивање значаја и важности промене културних парадигми (смену византијског културног модела западноевропским), која се одиграла у српској култури у току 19. века као последица прихватања поетике просвећености. важну улогу у том процесу у српској култури одиграло је је дело Доситеја Обрадовића, а на његово дело је пресудно утицала немачка просвећеност протестантских интелектуалних кругова на универзитетима у Халеу и Лајпцигу. С обзиром на чињеницу да је дело Д.Обрадовића било од значаја не само за развој српске просвећености, него да је захваљујући широкој рецепцији међу осталим јужним Словенима, Грцима, Мађарима и Румунима, његово дело утицало и на просветитељску мисао међу овим народима, на индиректан начин ће у овој докторској дисертацији бити речи и о одјецима немачке просвћености Хале-Лајпцишког круга (у којем се Обрадовић формирао) на просторима Балкана и у јужнословенским културним круговима.

Хипотезе

Доситеј је провео знатан део свог живота на немачком говорном подручју, боравећи у више наврата у Бечу, Халеу и Лајпцигу, али је он на свом вишедеценијски дугом путовању по Европи и Малој Азији, поред додир са немачком литературом и немачким центрима просвећености, директно или пак индиректно преко немачке књижевности и филозофије дошао у додир и са осталим европским поетикама просвећености. Отуда је структура истраживања замишљена тако да се 1) у првом плану анализирају директни утицаји

немачке философије и књижевности на дело Д.Обрадовића, а 2) у другом плану да се укаже и на оне индиректне везе и утицаје француске и енглеске књижевности и философије, са којима је Доситеј могао доћи у додир највероватније преко немачких извора.

3. очекивани резултати

Као што се на основу постојеће библиографије о Доситејевом животу и раду може закључити, предложена тема докторске дисертације пружиће, први пут до сада, преглед утицаја немачке просвећености на дело Д.Обрадовића. Овим научноистраживачким радом отвара се једна нова перспектива у проучавању Доситејевог дела у којој би се истраживањем утицаја немачке просвећености у његовом опусу допринело контекстуализацији поетике српске просвећености у западноевропске просветитељске токове. Посебан новум дисертације мр Драгане Грбић јесте њена намера да пружи систематско аналитичко истраживање Доситеје рецепције Еберхардовог опуса насталог до момента Доситејевог иматрикулације на Универзитет у Халеу, као и да преко Еберхардових дела осветли индиректну линију утицаја немачке просвећености.

4. план рада

Етапе истраживања: 1) утицаји немачке просвећености на Доситеја пре његовог доласка у Хале и Лајпциг 1782/1783; 2) анализа утицаја предавања, уџбеника и књижевних дела Ј.А.Еберхарда објављених до 1788; 3) анализа универзитетских и културних утицаја за време Доситејевог боравка у Лајпцигу од 1783. до 1784, с посебним освртом на анализу Борнових предавања и превода објављених до тог периода; 4) утицај Лесингових дела на опус Доситеја Обрадовића и то за а) време Лесинговог живота, са посебним нагласком на 1770. годину када су се обојица просветитеља истовремено налазила у Бечу и б) после Лесингове смрти када током свог другог боравка у Лајпцигу 1788, Доситеј почиње с превођењем и коментарисањем Лесингових дела; 5) Доситејева рецепција дела Фридриха Великог и са тим у вези идеја из Берлинског круга просвећености - Фридриха Николаја и Мозеса Менделсона, блиских пријатеља Ј.А.Еберхарда; 6) анализа формирања космополитских идеја у опусу Доситеја Обрадовића које стоје у вези са делом швајцарског просветитеља Исака Изелина; 7) систематизација утицаја, опис заокрета у типу просвећености који у српску књижевност и културу уноси дело Доситеја Обрадовића са нагласком на доминантно протестантску религијску дијалектику. Овај религијски моменат у формирању зреле српске просвећености био је од посебног значаја, уколико се имају на уму историјске, политичке и религијске промене које су захватиле српски народ у периоду од краја 17. века после Велике сеобе (1690) па све до Првог српског устанка (1804). Ово указивање на везе са протестантским миљеом просвећености јесте од изузетног значаја, јер су сплетом историјских, политичких и религијских околности Срби на територији Хабзбуршке монархије у страху од унијатских тенденција Бечког двора били доминантно окренути Руском царству, али су се индиректно преко утицаја из руског царства а нешто касније и директним утицајем (највише преко дела Доситеја Обрадовића) отворили и за пријем просветитељских идеја из круга протестантских мислилаца. Ове промене су од посебног значаја уколико се има на уму да је тип просвећености у српском народу до осамдесетих година 18. века био доминантно религијског типа са главним представником у делу Јована Рајића.

5. методе истраживања

С обзиром на природу Доситејевог опуса која, са једне стране, спаја књижевност, философију, етику и педагогију, и с обзиром на природу поетике просвећености која се паралелно развијала у филозофији, књижевности и уметности, религији, правном систему, науци и другом, биће присутне следеће методе истраживања: 1) филолошка методологија

истраживања; 2) интердисциплинарна методологија истраживања;

VII ЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕНОМ ОЦЕНОМ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ И КАНДИДАТА: У овако опширно и продубљено замишљеној докторској дисертацији свакако да нема места за додатна истраживања других писаца српске просвећености, будући да истраживачки делови предвиђеног посла представљају знатан и замашан подухват. Имајући у виду досадашње натпросечне резултате истраживања мр Драгане Грбић, њено владање енглеским, немачким и руским језиком, као и битне елементе њених претходних студијских боравака, предлагемо Наставно-научном већу Филолошког факултета да преименује предложену тему „Топос пута/парадигма путовања у српској аутобиографији доба просвећености“ у тему „Дело Доситеја Обрадовића у европском књижевно-културном контексту - културно-историјски одједи немачке просвећености Хале-Лајпцишког интелектуалног круга на јужнословенским просторима“, са уверењем да овако засновани правац истраживања наговештава битан научни резултат.

НАПОМЕНА:

Тема треба да се преименује тако да гласи: „Дело Доситеја Обрадовића у европском књижевно-културном контексту - културно-историјски одједи немачке просвећености Хале-Лајпцишког интелектуалног круга на јужнословенским просторима“; овој Комисији додаје се још један члан - проф. др Ангела Рихтер са Универзитета у Халеу.

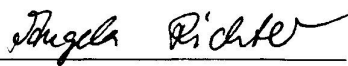
На основу наведених података о кандидату, Комисија констатује да је мр Драгана Грбић подобан за израду докторске дисертације.

На основу постављених циљева и очекиваних резултата, Комисија констатује да је предложена тема подобна за израду докторске дисертације у области српска књижевност.

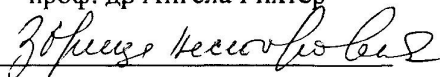
На основу наведених података о предложеном ментору, Комисија констатује да је др Мило Ломпар, редовни професор подобан/на за ментора предложене докторске дисертације.

На основу изнетог, Комисија предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да донесе позитивне оцене о подобности кандидата мр Драгане Грбић

и предложене теме докторске дисертације „Дело Доситеја Обрадовића у европском књижевно-културном контексту - културно-историјски одједи немачке просвећености Хале-Лајпцишког интелектуалног круга на јужнословенским просторима“ а да се за ментора именује др Мило Ломпар, редовни професор Филолошког факултета у Београду.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА
КОМИСИЈЕ

проф. др Ангела Рихтер

проф. др Зорица Несторовић

проф. др Миливој Ненин

проф. др Мило Ломпар